

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTI I GASA

27. juni 2014

ANALIZA PLATTA - EU RAFINERIJE

BIĆE GORE

STR.4

SADRŽAJ:

NAFTA:

- SAD dozvolile izvoz jedne vrste lake nafte? [\(OVDE\)](#)
- OPEC: Proizvodnja američke škriljne nafte krenuće na dole od 2019. [\(OVDE\)](#)
- Oettinger: Sadašnja cena nafte dobra [\(OVDE\)](#)
- Tema: Evropski sektor prerade pred novim talasom zatvaranja rafinerija [\(OVDE\)](#)
- LUKoil zbog sankcija Zapada odložio plasman evro obveznica [\(OVDE\)](#)
- Kazahstanski parlam,ent odobrio tranzit ruske nafte za Kinu [\(OVDE\)](#)

GAS:

- Miler: EU spremna da odobri povećanje transporta gasovodom OPAL? [\(OVDE\)](#)
- Austrija i formalno u Južnom toku [\(OVDE\)](#)
- OMV ponudio Gaspromu udeo u Austrijskoj gasnoj berzi [\(OVDE\)](#)
- Kijev spreman da sklopi dogovor sa Gaspromom na bazi predloga EU [\(OVDE\)](#)
- EU kupci gasa dobili od Gasproma popuste do 20% - Cedigaz [\(OVDE\)](#)

REGION:

- Hernadi namestio suđenje u Mađarskoj [\(OVDE\)](#)
- Rompetrol već dogovorio kupovinu udela vlade u rafineriji Petromidia [\(OVDE\)](#)
- Novi pokušaj Grčke da pronađe naftu [\(OVDE\)](#)
- Na prodaju ponuđeno četiri odsto akcija MOL-a [\(OVDE\)](#)

KREĆE IZVOZ AMERIČKE NAFTI

NOVI OBLACI NAD ČELNIKOM MOLA

ŠTA KAŽE OPEC?

OMV SIGURAN U JUŽNI TOK

SAD dozvolile izvoz jedne vrste lake nafte?

VAŠINGTON – Najveća svetska ekonomija je zakoračila ka početku izvoza nerafinisane sirove nafte u skladu sa rastom proizvodnje nafte u zemlji, prvenstveno zahvaljujući ekspanziji u sektoru uljnih škriljaca. Prvi put od sedamdesetih godina, Vašington je dozvolio kompanijama izvoz jedne vrste ultra lake nafte, ako je bila minimalno procesuirana, što predstavlja marginalno ali ujedno i prvo popuštanje u decenijama staroj zabrani prodaje američke sirove

nafte u inostranstvu. Iz ministarstva trgovine rečeno je kompaniji Pioneer Natural Resources da bi propuštanje lake nafte, poznate kao kondenzat, kroz stabilizator predstavljalo doboljan proces prerade da se ona kvalifikuje kao rafinirani proizvod, koji se može izvoziti bez licence, prenosi *Reuters*. *Wall Street Journal* je ranije javio da je ministarstvo trgovine, izloženo sve većim pritiscima da sa rastom proizvodnje nekonvencionalne nafte u SAD dozvoli izvoz američke sirove nafte, odobrilo Pioneer-u i firmi Enterprise Product izvoz tzv kondenzata. Reutersu je iz administracije samo rečeno da nije došlo do promene „u politici“ vezanoj za izvoz sirove nafte.

OPEC: Proizvodnja američke škriljne nafte krenuće na dole od 2019.

BRISSEL - OPEC procenjuje da će potrošnja sirove nafte u svetu dostići 108,5 miliona barela na dan (mbd) u 2035. godini, pri čemu će udeo azijskih zemalja u razvoju u tom povećanju biti 88%. Na osnovu analize, predstavljene 24. juna na ministarskom sastanku OPEC-EU u Briselu, naftni izvozni kartel predviđa da će proizvodnja sirove nafte iz nekonvencionalnih izvora u SAD dostići plafon između 2017-2019, da bi potom počela da opada. Proizvodnja u ne-OPEC državama će u 2035. iznositi gotovo 62 mbd. *Energy Global*

**ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ**

Енергија живота

Oettinger: Sadašnja cena nafte dobra

BRISSEL – Evropski komesar za energiju Guenther Oettinger rekao je da je sadašnja cena barela

nafte od oko 110 dolara dobra i za proizvođače, za investitore i za potrošače. On je na press konferenciji posle 11. ministarskog sastanka OPEC-EU u utorak u Briselu (na slici: u društvu genseka OPEC Abdala el Badrija) kazao da nema bojazni da će situacija u Iraku poremetiti naftno tržište, sa čime se složio i generalni sekretar OPEC-a Abdala al Badri. Al Badri je rekao da je OPEC

spreman da nadomesti svaki manjak isporuka iz Iraka, ali je napomenuo da je 95% naftnih polja u toj zemlji van zone sukoba između vladinih snaga i ekstremista. *kuna*

Tema: Evropski sektor prerade pred novim talasom zatvaranja rafinerija

PARIZ – Učesnici na evropskom tržištu prerade nafte smatraju neminovnim nova zatvaranja rafinerija u Evropi u narednim godinama, sa padom marži do sada u 2014. na 15 evra po toni (2,78\$/b), sa 18 evra u 2013. i 36 evra po toni u 2012, prenosi u četvrtak **Platts**. „Evropske rafinerije neće moći da izbegnu novi talas restrukturiranja“, kaže Jean-Louis Schilansky, čelnik

francuske naftne lobističke organizacije UFIP. Četrnaest rafinerija zatvoreno je u Evropi od 2007. svodeći ukupan broj na 87, pri čemu je najveći broj zatvoren u Francuskoj, gde su kapacitet prerade od 2008. srozani za 30%, na 1,4 miliona barela na dan. Iako ima neke od najefikasnijih rafinerija na svetu, EU pokušava da zaustavi pad neto profita u sektoru u odnosu na konkurente iz Azije i SAD, nagrižen skupljim energijom i radnom snagom. Schilansky procenjuje da će u narednih šest godina u Evropi biti zatvoreno 12 rafinerija, svodeći

njihov ukupan broj u kontinentu na 75. Prema procenama u francuskom naftnom sektoru, višak prerađivačkih kapaciteta u Evropi iznosi milion barela na dan, sa procenom da će taj broj porasti na 1,5 mbd u 2020, ili ekvivalent šest prosečnih rafinerija. Schilansky kaže da će zatvaranja najverovatnije krenuti u Italiji. Jonathan Leitch, viši analitičar u Wood Mackenzie ukazuje na paradoks da rafinerije u Evropi nastavljaju da rade čak i kada su neekonomične. „Ako ste prerađivač i ako zatvorite rafineriju, ispali ste iz posla, a ako ste velika kompanija sa obavezama prema vladama, moguće je da ste pod pritiskom da ne zatvarate pogon“, objašnjava on. U

međuvremenu je u Evropi potrošnja naftnih derivata pala 14% od 2008, uz procene da će se trend nastaviti i zbog sve veće orijentacije automobilske industrije na izgradnju efikasnijih motora. Drugi problem je gubitak tradicionalnih tržišta, poput afričkog, gde su se američka goriva probila sa diskontinuiranim cenama, kažu eksperti. Najveći evropski prerađivač, Total, sprovodi strategiju investiranja u svoje veće, integrisane petrohemijske i rafinerijske komplekse u Evropi. Od 2006. do 2011. smanjio je kapacitete prerade za 23% i planira dodatni rez od 20% između 2011. i 2017. godine. U međuvremenu u problemu su rafinerije sa velikim udelom benzina u preradi, generalno na obalskim lokacijama, male i manje kompleksne rafinerije, kažu specijalisti. „Rafinerije će se zatvarati zbog marži koje postižu, ali ne mislim da će nestanak tih pogona doneti bolje operativne marže ostalim rafinerijama u Evropi“, kaže Leitch.

LUKoil zbog sankcija Zapada odložio plasman evro obveznica

MOSKVA – Drugi najveći ruski proizvođač nafte, LUKoil, odložio je za jesen plasman evro obveznica zbog uvećanih troškova finansiranja operacije zbog sankcija koje je Zapad nametnuo Rusiji, rekao je čelnik kompanije u četvrtak. „Sankcije su se reflektovale na sve kompanije ... Mi smo odložili plasman evro obveznica sa proleća na jesen jer su nam to preporučile banke koje organizuju ovaj posao“, kazao je Vagit Alekperov moskovskom poslovnojaku *Vedomosti*. Ruski mediji su pisali da je LUKoil trebalo da izda evro obveznica u vrednosti 1,5 milijardi dolara.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

Kazahstanski parlament odobrio tranzit ruske nafte za Kinu

BIŠKEK – Kazahstanski senat ratifikovao je u sredu ugovor sa Rusijom o transportu ruske nafte u Kinu preko teritorije te centralno-azijske države, javio je *Kazinform*. Rusija će izvoziti sedam miliona tona nafte godišnje tim putem, uz mogućnost povećanja na deset miliona tona sistemom naftovoda Omsk-Irtiš-Pavlodar-Atasu. Ministar nafte vlade u Biškeku rekao je da će Kazahstan ubirati tranzitnu taksu od osam do devet dolara po toni transportovane nafte.

BEČ – Gasprom njeft je potpisao okvirnu ugovor sa naftnom servisnom kompanijom C.A.T. oil AG, o pružanju usluga u oblasti bušenja i hidrauličnog drobljenja, objavio je u četvrtak portal *World Oil*. Ugovor obezbeđuje puno korišćenje četiri nove bušačke garniture i jedne za drobljenje uljnih škriljaca do kraja 2016.

PRIRODNI GAS

Miler: EU spremna da odobri povećanje transporta gasovodom OPAL?

MOSKVA – Evropska komisija (EK) je spremna da pregovara o povećanju isporuka gasa gasovodom OPAL, ako se poremeti transport ruskog gasa preko Ukrajine, rekao je čelnik Gasproma Aleksej Miler. Kako u utorak prenosi *Energy Global*, citirajući ruske medije, Miler je rekao da je ruska strana o ovom pitanju razgovarala sa EK i situacija je sledeća: „Ako se pojave problemi sa tranzitom (gasa) preko Ukrajine, onda će pitanje gasovoda OPAL biti otvoreno i rešeno“, rekao je Miler. OPAL, dug 470 km je jedan od dva gasovoda koji povezuju magistralni gasovod Severni tok sa postojećom mrežom u centralnoj i zapadnoj Evropi (drugi gasovod je NEL). Ie od Lubmina, na obali Nemačke, do Olbernhaua, kod granice Nemačke sa Češkom. Do sada Gaspromu nije bilo dozvoljeno da koristi pun kapacitet OPAL-a, jer je njegov režim regulisan odredbama Trećeg evropskog energetskeg paketa, prema kome kompanije proizvođači gasa ne mogu da koriste u celini i svoje gasovode koji idu preko teritorije EU.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

OMV ponudio Gaspromu udeo u Austrijskoj gasnoj berzi

BEČ – Austrijski OMV je ponudio ruskom Gaspromu udeo u austrijskoj gasnoj berzi, rekao je u utorak CEO OMV-a Gerhard Roiss. „Uvek smo govorili da kompanija koja snabdeva Austriju gasom treba da dobije mogućnost da učestvuje na berzi. Ponudili smo Gaspromu udeo, što nije deo ugovora o Južnom toku“, precizirao je Roiss. *Itar-Tass*

Austrija i formalno u Južnom toku

BEČ - Gazprom i austrijski OMV potpisali su u utorak u Beču sporazum o gradnji deonice gasovoda Južni tok do Austrije, uprkos protivljenju Euvropske unije tom projektu. "Ova odluka je ulaganje u sigurnost snabdevanja Evrope gasom", rekao je čelnik OMV-a Gerhard Roiss na press konferenciji posle potpisivanja sporazuma. "Evropi je potreban ruski

gas... o biće joj još više potreban u budućnosti ... Mislim da Evropska unija to takođe razume", dodao je, istaknuvši da će austrijska sekcija "Južnog toka u potpunosti biti u skladu s evropskim zakonima". Gas bi tim pravcem u Austriju trebalo da počne da stiže početkom 2017. Predsednik Gasproma Aleksej Miler rekao je da Gasprom vodi konstruktivne pregovore s Evropskom komisijom o tom projektu. "Rešavamo probleme kako se pojave i sada treba ješiti problem gradnje gasovoda", rekao je. **Agencije**

Kijev spreman da sklopi dogovor sa Gaspromom na osnovu predloga Brisela

BRISSEL – Ukrajina je spremna da potpiše paket sporazum sa Gaspromom zasnovan na predlozima Evropske komisije, rekao je u sredu u Briselu ministar energije te zemlje Jurij Prodan. EK je svojevremeno predložila da Ukrajina u ratama plati dug Gaspromu, počev od milijardu dolara 16. juna, a ostalo ušest rata do kraja godine. Komisija je takođe predložila prilagodljivu cenu ruskog gasa: 300 dolara za 1.000 m³ tokom leta i 385\$ zimi kada je potrošnja veća. Ruska strana tada je predložila kompromis sa cenom gas od 385\$ i faznu otplatu duga, pri čemu bi se dugovanje izračunalo po toj diskontnoj ceni od 385\$. Ukrajina je odbila tu ponudu, nezadovoljna diskontnim mehanizmom. **RIA Novosti**

EU kupci gasa dobili od Gasproma popuste do 20% - Cedigaz

PARIZ – Gaspromovi Evropski klijenti koji su reprogramirali dugoročne ugovore sa ruskom kompanijom u poslednjih 14 meseci dobili su popuste na cene do 20%, saopštio je Međunarodni centar za informacije o prirodnom gasu (Cedigaz). Radi se o ugovorima sa isporuke ukupno oko 60 milijardi kubnih metara gasa godišnje, saopštio je 25. juna ovaj Centar sa sedištem u Parizu. Kupci sa kojima je Gasprom dogovorio izmene ugovora dobili su popuste na cenu gasa od 10 do 20 odsto i smanjenje tzv. preuzmi-ili-plati obligacije. Cedigazova baza podataka obuhvata 126 ugovora za isporuke ukupno 449 milijardi kubika godišnje, prenosi Bloomberg.

REGION JI EVROPE

Hernadi namestio suđenje u Mađarskoj ?

VARŠAVA, BUDIMPEŠTA, ZAGREB - Zsolt Hernadi, čelnik Mola, namestio je suđenje protiv sebe u Mađarskoj kako bi preduhitrio suđenje u Hrvatskoj, gde ga se tereti da je podmitio bivšeg

premijera Ivu Sanadera, tvrdi šef poljske naftne kompanije PKN Orlen Jacek Krawiec. Krawiec je poljskom ministru navodno ispričao da mu je Hernadi na jednom sastanku rekao da će supruga njegovog "pouzdanog saradnika" po imenu Abel podići tužbu protiv njega u Mađarskoj i da će ga sud u proglasiti nevinim. Transkript navodnog razgovora objavio je poljski list

Wprost, koji već nedelju dana objavljuje transkripte tajno snimljenih razgovora između poljskih moćnika. Razgovor Krawieca i Hernadija navodno se dogodio u jednom restoranu u Varšavi. Iz Mola su na pitanje Bloombergu da li je informacija tačna odgovorili da se proteklih godina u medijima pojavilo mnogo spekulacija i tračeva koji su se pokazali potpuno lažnim. Krajem maja mađarski sud odbacio je privatnu tužbu protiv Hernadija za prevaru i proneveru koju je podigla njegova bivša saradnica, tvrdeći da deoničare nije obavestio o istrazi koja se protiv njega u Hrvatskoj vodi zbog korupcije, što je uticalo na cenu akcija. Hernadijev advokatski tim u Budimpešti tvrdio je da će sud u Hrvatskoj morati da prihvati oslobađajuću presudu u Mađarskoj. Dve nedelje kasnije Vrhovni sud RH potvrdio je optužnicu protiv Hernadija da je s 10 miliona evra podmitio bivšeg premijera Ivu Sanadera kako bi mađarskoj naftnoj kompaniji osigurao većinska upravljačka prava u Ini.

ЗА ЕФИКАСНИЈЕ И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs

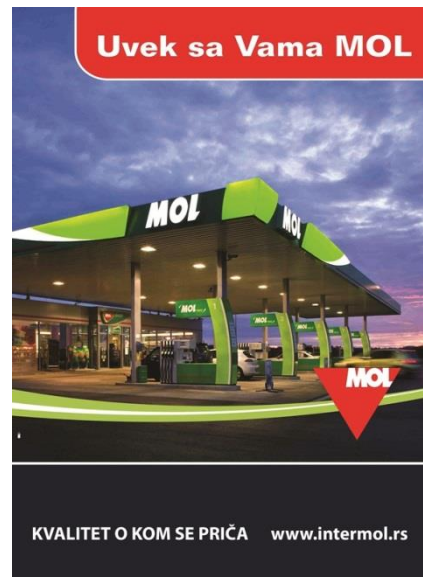
www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

Na prodaju ponuđeno četiri odsto akcija MOL-a

BUDIMPEŠTA - Na prodaju je navodno ponuđeno 4,28 miliona akcija mađarske naftne grupe MOL a prodavac za sada nije poznat, saznaju u četvrtak mađarski mediji. Paket ponuđen na prodaju odgovara četiri odsto MOL-ovih trezorskih deonica a prodaje se posredstvom banke Citigroup, prenosi portal Portfolio.hu. Poptal spekulise da su prodavci kompanije Dana Gas i Crescent Petroleum. Bliskoistočna kompanija Dana Gas je prošle godine prodala 1,6 odsto udela u MOL-u, i sada ima udeo od 1,4 odsto u mađarskoj firmi. Emiratski Crescent Petroleum ima udeo od tri odsto. Vrednost paketa akcija mogla bi se kretati između 50 i 52 milijarde forinti (163 do 170 miliona evra).

Rompetrol već dogovorio kupovinu udela vlade u rafineriji Petromidia

BUKUREŠT – Rumunski prerađivač nafte Rompetrol Rafinare Constanta platiće vladi te zemlje 200 miliona dolara za udeo od 26% najveće rumunske rafinerije Petromidia. Očekuje se da se ovaj posao realizuje u oktobru, prenosi u sredu Business Review Romania. Bukureštanski poslovnjak navodi da će vlada, iako je već postigla dogovor sa Rompetrolom, domaćom naftnom kompanijom pod kontrolom kazahstanskog KazMunaiGasa, morati da se

drži evropske legislative i organizuje međunarodni tender za prodaju ovog udela. Glasilo dodaje da se najverovatnije na tom tenderu neće pojaviti ni jedan drugi investitor.

Novi pokušaj Grčke da pronade naftu

ATINA – Grčka će u julu organizovati do sada najambiciozniji tender za dodelu koncesija sa offshore istraživanje nafte i gasa u toj zemlji, saopšteno je u sredu iz vlade u Atini . U proteklim decenijama Atina je u nekoliko navrata bezuspešno pokušavala da pronade naftu i gas u svom podmorju, da bi dužnička kriza u kojoj se nalazi ta zemlja navela vlasti na novi pokušaj. Kompanijama će se ponuditi područje od preko 200.000 kvadratnih kilometara u Jonskom moru i južno od Krita. *Reuters*

